

Idéburet offentligt partnerskap mellan Helsingborgs stad, socialförvaltningen och Stiftelsen Skåne Stadsmission

1.1 Bakgrund

Helsingborg är en kuststad i nordvästra Skåne med cirka 150 000 invånare, vilket gör den till en av Sveriges största städer. Socialförvaltningen ansvarar för stadens sociala arbete och stöd till invånare i utsatta livssituationer. Uppdraget omfattar bland annat arbete mot hemlöshet. Förvaltningen arbetar både förebyggande och med individinriktade insatser, ofta i samverkan med andra kommunala förvaltningar, regionen och idéburna organisationer. Målet är att ge helsingborgarna trygghet, delaktighet och möjlighet till ett självständigt liv.

Helsingborgs stad står inför en fortsatt utmaning med hemlöshet. Antalet hemlösa i kommunen har ökat från att ha varit 26,8 per 10 000 år 2017 till att år 2023 vara 47,5 per 10 000 invånare.¹ Enligt Socialstyrelsens kartläggning är 717 personer i kommunen hemlösa och enligt stadens egen kartläggning avseende år 2023–2024 befinner sig 104 personer i akut hemlöshet. Hemlöshet har komplexa orsaker såsom ekonomiska svårigheter, psykisk ohälsa, missbruk, brist på bostäder och sociala nätverk, och kräver samordnade insatser mellan offentliga och idéburna aktörer.

Stiftelsen Skåne Stadsmission har arbetat för ett socialt hållbart samhälle i över 100 år och arbetar för människor som lever i utsatta livssituationer såsom fattigdom och hemlöshet. Organisationen erbjuder professionellt stöd, både akut och långsiktigt. Skåne Stadsmission har verksamheter i Malmö, Helsingborg och Kristianstad. Organisationen driver mötesplatser för socialt- och ekonomisk utsatta, Nattjour, Stadsmissionshälsan med sjuksköterskor, läkare, tandläkare och fysioterapeut, Gåvoinlämning, Secondhandbutiker, Klädmärket Remake, och Matcentral. Organisationen driver också sociala matbutiker i Helsingborg, Kristianstad och Malmö. I flera av verksamheterna ges möjlighet till arbetsträning. Organisationen är en av 10 Stadsmissioner i Sverige som samtliga är en del av Sveriges Stadsmissioner.

Skåne Stadsmission har under flera decennier arbetat med människor som lever i hemlöshet och som har en beroendeproblematik och/eller psykisk ohälsa samt olika sjukdomstillstånd. Med utgångspunkt i organisationens värdegrund, långa erfarenhet och ett systematiskt välbeprövat arbetssätt är organisationen ett komplement till de offentliga i att stödja de allra mest utsatta, verka förebyggande och skapa trygghet. Organisationen har lång erfarenhet att fånga upp de människor som, av olika

¹ Personer i Hemlöshet utifrån vistelsekommun i Socialstyrelsens nationella kartläggning 2023

anledningar, fallit ur samhällets skyddsnät. Arbetet utgår från ett helhetsperspektiv och har utvecklats med målgruppens behov i fokus och är anpassat till de lokala förutsättningarna i respektive stad.

I Helsingborg har Skåne Stadsmission bedrivit Stadsmissionshälsan sedan 2009 genom ett partnerskap tillsammans med Region Skåne. Stadsmissionshälsan erbjuder kostnadsfri vård med tillgång till sjuksköterska, läkare, fotvårdsterapeut och fysioterapi samt tandvård. Genom sitt uppsökande arbete har Stadsmissionshälsan god kännedom om målgruppen i Helsingborg. Våren 2024 öppnande Skåne Stadsmission den sociala matbutiken Matmissionen i Helsingborg. Matmissionen har ca 2500 Helsingborgare som medlemmar, där finns också möjlighet för Helsingborgare att arbetsträna i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen.

1.2 Överenskommelsens parter

Överenskommelsens parter är Helsingborgs stad, Socialnämnden (212000-1157) och Stiftelsen Skåne Stadsmission (846004-8716).

Kontaktpersoner:

Stiftelsen Skåne Stadsmission
Johan Lundell, direktor
076 – 647 15 30
joan.lundell@skanestadsmission.se

Helsingborgs stad, Socialförvaltningen
Johan Klingborg, Socialdirektör
042-10 20 60
Johan.klingborg@helsingborg.se

1.3 Syfte och ambition med partnerskapet

Syftet med partnerskapet är att i samverkan skapa samhällsnytta som ingen av parterna hade kunnat skapa själva. Socialförvaltningen i Helsingborg bedömer att Skåne Stadsmissions erfarenheter av målgruppen är unik. Skåne Stadsmission har tagit initiativ till partnerskapet och båda parterna bidrar med resurser i partnerskapet. Verksamheten bedrivs med en stor tillit och detaljregleras inte. Verksamheten är ett led i att förverkliga en politisk beslutad plan där de idéburnas insatser är viktiga. Skåne Stadsmission verkar som en fri och självständig aktör. I uppdraget att vara röstbärare driver organisationen påverkan- och opinionsbildning i frågor som rör deltagarna.

Partnerskap bygger på att Socialförvaltningen och Skåne Stadsmission är två likvärdiga parter med ömsesidig respekt för varandras utgångspunkter och särart.

Samarbetet präglas av transparens och av en dialog baserad på tillit, lyhördhet och förståelse.

Kommunen har ett långtgående ansvar att verka för att människor får det stöd och den hjälp som de behöver. Enligt socialtjänstlagens (SoL) portalparagraf ska socialtjänsten på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, deras jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Den målgrupp som verksamheten riktar sig mot har ofta bristande förtroende för offentliga sektorn på olika nivåer i samhället. Genom skapandet av relationer och möjlighet till dagliga möten i miljöer där målgruppen är trygg och känner sig hemma, kan Skåne Stadsmission underlätta för målgruppen att tillgodogöra sig stöd i ett tidigt skede och därigenom stärka målgruppens livsvillkor samt förebygga långvarigt utanförskap.

För att nå målgruppen behöver staden och civilsamhället upprätthålla goda och hållbara relationer. Socialförvaltningen vill tillsammans med Skåne Stadsmission bygga samverkan på det medmänniskliga mervärde som Skåne Stadsmission arbete bygger på och deras kunskap och långa erfarenhet av att arbeta med utsatta människor. Skåne Stadsmission vill genom detta partnerskap samverka med Helsingborgs stad utifrån deras resurser, kunskap och kontakter med utsatta människor i staden. Tillsammans vill vi utveckla arbetet i staden i frågor rörande målgruppen och arbeta för att den enskilda människan ska få ökad egenmakt och nå en ökad självständighet. Partnerskapet ska verka för en ökad trygghet och inkludering i staden och ha ett tydligt fokus på förebyggande insatser.

1.4 Verksamhet som omfattas av partnerskapet

1.4.1 Beskrivning av Skåne Stadsmissions mötesplats Vuxen, Hemlösas hus

Skåne Stadsmissions mötesplats Vuxen, Hemlösas hus är en öppen verksamhet som riktar sig till personer som lever i utsatthet. Alla är välkomna men målgruppen brukar ha en inriktning mot missbruk/beroende, psykisk ohälsa och dubbeldiagnos.

Verksamheten har i dagsläget öppet dagtid på vardagar, stängt alla helger samt tre veckor på sommaren. En översyn kommer att göras kring möjligheten att utöka öppettiderna. I dagsläget erbjuds även frivillig organisationen Värmestugan att använda lokalen för att stötta målgruppen på kvällar och helger.

Verksamheten erbjuder stöd med basbehov såsom mat (frukost och lunch), möjligheter till dusch och rena kläder samt social gemenskap i kombination med social rådgivning med fokus på ökad egenmakt, dvs att erbjuda stöd för att hjälpa

besökarna att förändra sitt liv till det bättre. Varje dag serveras frukost och lunch. Det finns även tillgång till kaffe/te och lättare förtäring under dagen.

En behovsinventering kommer att genomföras och användas som utgångspunkt för att anpassa ytterligare innehåll efter besökarnas behov, men det skulle exempelvis kunna innehålla en kreativ verkstad och sysselsättningsinsatser av olika slag.

Verksamheten bedrivs i lokaler som består av ett hus med en våning samt en källare och en kringliggande tomt. På första våningen finns det ett stort kök, matsal, uppehållsrum samt kontor och samtalsrum. I källaren finns det duschar, rum för textilhantering, tvättstuga och förråd. Verksamheten har även tillgång till en trädgård där det finns ett antal platser för bord och stolar.

1.4.2 Målgrupp

Verksamheten är öppen för alla men vänder sig främst till personer med permanent anknytning till Helsingborg som lever i social- och ekonomisk utsatthet. Det rör sig om människor i fattigdom och hemlöshet, vissa med beroendeproblematik och psykisk ohälsa samt olika sjukdomstillstånd. Gemensamt för målgruppen är att man har svårighet att tillgodose sig samhällets ordinarie service och hjälpinsatser. Män är i majoritet i målgruppen.

Behoven och situationen är unik för varje individ, men sammanfattningsvis räknar vi med att möta:

Människor som saknar rätt till stöd, exempelvis individer som har en planering med socialtjänsten som de inte följer.

Människor som har rätt till stöd, men som själva inte kan tillgodose sig den och där samhället inte lyckats nå dessa individer, vanligen människor som lever i psykisk ohälsa och/eller missbruk.

Människor som får hjälp av samhället men där det kan gå tid i väntan på insatserna eller att individen enbart fått viss insats men inte stöd med samtliga behov. Inte sällan gäller detta människor som lever med samsjuklighet.

Människor som lever med missbruk/beroende, med eget boende eller i akut hemlöshet, som söker sig till verksamheten för mat, stöd och gemenskap.

Människor som lever med psykisk ohälsa, med eget boende, men där rädslan och ångesten är för stor för att vara hemma och individen söker sig till verksamheten för mat, stöd och gemenskap.

Verksamheten kommer således att komplettera flera av samhällets funktioner – socialtjänst, polis och psykiatri.

1.4.3 Arbetsfördelning mellan Socialförvaltningen och Skåne Stadsmission

Skåne Stadsmission är ansvarig för att genomföra verksamheten. Skåne Stadsmission har arbetsgivaransvaret och ansvar för att följa gällande lagar och förordningar avseende arbetsmiljö, genomföra systematiskt arbetsmiljöarbete samt genomföra systematiskt brandskyddsarbete.

Socialförvaltningens ansvar:

Kommunen har enligt 2 kap 1§ SoL det yttersta ansvaret för att enskilda får den hjälp och det stöd som de behöver. Att en civilsamhällets organisation utför insatser enligt SoL på uppdrag av kommunen fräntar inte nämnden dess ansvar för att insatserna är av god kvalitet.

Den idéburna verksamheten bedriver sin verksamhet i lokaler som hyrs av Helsingborgs stads fastighetsförvaltning. Hyresförhållandet är ett direkt avtal mellan den idéburna verksamheten och fastighetsägaren, och den idéburna verksamheten ansvarar själv för att fullgöra hyresavtalets villkor.

Socialtjänsten är i denna samverkan en samarbetspartner och kan, på den idéburna verksamhetens begäran, bistå med råd, stöd och dialog i frågor som rör lokalens användning och eventuella hyresförhandlingar. Socialförvaltningen har ingen formell partställning i hyresavtalet och bär inte något ekonomiskt eller juridiskt ansvar för lokalens drift, hyra eller andra förpliktelser kopplade till hyresförhållandet.

Syftet med detta stöd är att främja goda förutsättningar för den idéburna verksamhetens fortsatta arbete och att säkerställa att lokalens utformning och användning stödjer parternas gemensamma mål i samverkan.

Skåne Stadsmissions ansvar:

Arbetsgivaransvar och arbetsmiljöansvar för den personal som arbetar i verksamheten.

Partnerskapet ska följa tillämpliga lagar, författningar samt normer och föreskrifter som utfärdats av statliga och kommunala myndigheter och verk för målgruppen och inom den verksamhet som regleras av denna överenskommelse. Skåne Stadsmission bidrar till uppfyllandet av mänskliga rättigheter i Sverige samt verkar för att Barnkonventionens artiklar är gällande för alla barn i Sverige. Organisationen arbetar för att barn får kunskap om sina rättigheter och att föräldrar de möter får kunskap om barns rättigheter. De motiverar till långsiktig förändring hos deltagarna och bidrar till att trygga barns uppväxtförhållanden samt möjlighet att få växa upp i en drogfri miljö och i minskad ekonomisk utsatthet.

1.5 Utveckling och uppföljning

Partnerskapet leds av en styrgrupp. För att säkerställa en samordnad och hållbar samverkan kring den gemensamma målgruppen ska både Socialförvaltningen och Arbetsmarknadsförvaltningen ingå i avtalets styrgrupp, tillsammans med Skåne stadsmission. Styrgruppen ansvarar för övergripande inriktning, uppföljning och utveckling av samverkan samt för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med avtalets syfte och mål. Styrgruppsmöten ska ske minst två gånger per år eller vid behov. Socialförvaltningen är sammankallande vid dessa styrgruppsmöten. Styrgruppen ansvarar för att utveckling, utvärdering och uppföljning sker. Parterna arbetar i nära samarbete med kunskapsutbyte och kunskapsinhämtning kring målgruppen. Styrgruppen har ansvar för att personalgrupper från båda parterna blir involverade och får ta del av kunskapsutbytet.

Styrgruppen ska bestå av funktionerna:

Verksamhetschef, Socialförvaltningen Helsingborg

Verksamhetschef, Arbetsmarknadsförvaltningen, Helsingborg

Områdeschef för sociala verksamheter, Skåne Stadsmission

Områdeschef för sociala företag, Skåne Stadsmission

Verksamhetsutvecklare, Skåne Stadsmission

Controller, Socialförvaltningen, Helsingborg (sammankallande)

Partnerskapet kräver kontinuerlig kommunikation mellan parterna och det är alla parter ansvar att upprätthålla kontakten och föra en god dialog.

Utifrån behov utser styrgruppens representanter kontaktpersoner för det operativa arbetet. Socialförvaltningen erbjuder Skåne Stadsmission möjlighet att delta i olika utbildningssatsningar där gemensam utbildning bedöms lämplig.

Skåne Stadsmission bedriver verksamheten utifrån en förändringsteori/verksamhetslogik som tar in utgångspunkt i denna specifika verksamhet och som sin tur utgår ifrån den förändringsteori och värdegrund som samtliga verksamheter inom Skåne Stadsmission arbetar utifrån. Det innebär att Skåne Stadsmission kontinuerligt följer upp prestationer och utfall samt årligen mäter effekterna och sammanställer en effektrapport. Skåne Stadsmission arbetar med uppföljning utgår ifrån svenska institutet för standarder (SIS) standard för att mäta sociala effekter.

De ingående parterna ska i de situationer som är lämpliga, beskriva att verksamheten och de insatser som utförs, sker som ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) parterna emellan.

1.5.1 Insyn

Kommunen har rätt till insyn i hur den idéburna parten bedriver verksamheten inom ramen för detta partnerskap, inklusive hur ekonomiska medel används samt vilken personal som arbetar i verksamheten. Den idéburna parten ska på begäran lämna de uppgifter och det underlag som kommunen behöver för sin uppföljning.

1.6 Ekonomi

Socialförvaltningen delfinansierar verksamheten med 4 500 000 kronor 2026.

Socialförvaltningen och Skåne Stadsmission går båda parter in med resurser i arbetet. Socialförvaltningen bidrar med finansiering samt med kontaktnät, och kompetens kring målgruppen. Skåne Stadsmission bidrar i form av externa gåvor, volontärer, personal, mat, kläder samt hygienartiklar och sin kompetens, nationella- och regionalnätverk samt långa erfarenhet av att arbeta med socialt utsatta. Närheten till Stadsmissionshälsan och Matmissionen kommer bidra till en ökad tillgänglighet för målgruppen och resurs i utvecklingen av mötesplatsen.

Ekonomi ska vara transparent och tydlig för inblandade parter och ekonomiska förändringar ska omgående skriftligt meddelas partnerskapet.

Ersättningen inom ramen för detta avtal räknas årligen upp per den 1 januari med det av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerade Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för föregående år. Ersättningen justeras årligen utifrån SKR:s pris- och löneindex (PKV) för att säkerställa en långsiktig och hållbar finansiering av partnerskapet.

Stiftelsen Skåne Stadsmission får ersättning för sitt arbete inom ramen för överenskommelsen av socialförvaltningen med 4 500 000 kr för 2026. Skåne Stadsmissionen ska fakturera socialförvaltningen kvartalsvis.

1.7 Period för partnerskapet

Överenskommelsen gäller för perioden:

1 januari 2026 till och med 31 december 2029.

Partnerskapet kan förlängas med ytterligare en period om tre år, detta ska meddelas skriftligen senast den 31/3 2029.

1.8 Omförhandling och uppsägning

Parterna är överens om en långsiktig intention i partnerskapet men kan när som helst under perioden påkalla nya samtal om villkoren i detta partnerskap alternativt säga upp överenskommelsen. Om tvister uppstår ska dessa i första hand lösas genom

dialog mellan parterna. Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för överenskommelsen, brister i sina åtaganden, eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter, ska dialog föras om huruvida partnerskapet ska fortsätta, omförhandlas eller avslutas. Ändringar ska vara skriftliga och undertecknade av båda parter för att vara giltiga.

Vid uppsägning av partnerskapet gäller 9 månaders uppsägningstid.

Denna överenskommelse har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort & datum:

Johan Lundell, direktor
Stiftelsen Skåne Stadsmission

Ort & datum:

Johan Klingborg, Socialdirektör
Socialförvaltningen, Helsingborg

Underskriftssida

Dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer som är listade nedan.

Detta dokument med sin elektroniska underskrift gäller som självständig handling och uppfyller EU-krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering (exempelvis Adobe Acrobat Reader) eller med Knowits valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, så följer inte de elektroniska underskrifterna med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.